

MAGYAR LAJOK

i. Nemzeti Múzeum könyvtárának
PÉLDAPESZ

XI. évfolyam, 222 (3086) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Kulturszomj a karzaton

Bár lapunk más helyén részletesen beszámolunk a Szigligeti Színház évadnyitó előadásáról mégis szükségesnek tartottuk, hogy vezető helyen mutassunk reá egy olyan jelenségre, amely mindenkit gondolkozásra kell, hogy készítsen.

Tegnap este történelmi tragédiával Harsányi Kálmán Ellák-jával nyitott a Szigligeti Színház. Mindenki azt várta, hogy az évadnyitós társadalmi és kulturális esemény lesz. Diszjelölésre számítottunk s ezt bizonyítja az is, hogy néhány hölgy és úr magyaros ruhában jelent meg a nézőtérre. A diszjelölés azonban elmaradt. Helyette kaptunk egy gyér nézőtérrel megtisztelt estét, amely még egy közönséges hétköznapi, sokszor megismételt előadás méreteit sem érte el.

Nem kutatjuk az okokat, habár nagyon kézenfekvő az az indoklás, hogy maga, a történelmi tragédia riasztotta el Nagyvárad közönségét az előadás megtekintésétől. Utalunk a tavalyi évad tapasztalataira. Amikor komoly darabok kerültek műsorra, még elsőrangú fővárosi erősekkel nem lehetett felt házat becsalogatni a színházba. Amikor azonban könnyű és értékeltelen, sokszor egyenesen bántóan üres és szellemtelen operettekkel, vagy bohózatokkal jött elő a társulat, megteltek a széksorok és a páholyok úgynevezett jobb közönséggel is. Mindegy volt, hogy mi megy. Valóságilag kétségbeesítő volt látni egyes esteiken a közönség hihetetlenül mélyreszállott szórakozási igényét.

Nem szellemi igényt, nem kulturszomjat irtunk. Mert ilyesméről nem is lehetett szó. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül a most már kétségbevonhatatlan tény, aminek egvébként nagyon tudunk örvendeni, hogy a karzat és az erkély tegnap is kitért magáért. Az elmúlt színiévadban is mindig így volt, valahányszor komoly darab ment. A karzat és az erkély közönsége mindig többszörösen felült a földszint és a páholyok gyér számát. A karzaton és az erkélyeken mindig láttunk érdeklődő, elmélyedő arcokat. Csöndben, szinte áhitattal figyelték a legnevezetesebb részeket is. A földszinten mindig több kuncogás volt, ha a drámai feszültségbe néha disszonáns mozzanat vegyült — tegnap is a földszinten nevetek amikor Attila lecsuszott halotti ágyáról — és a földszint mindig többet ásított mert nem tudott úgy belekapcsolódni a cselekménybe.

Nem belemagyarázás ez, nem optikai csalódás, vagy egy előre kialakított nézet kivetítése hanem a legtárgyilagósból valóság. Tessék elmenni az előadásokra, tessék megfigyelni a közönséget a nézőtér társadalmi elkülönítéseiben! Tegnap is így volt. Teg-

Stalingrád északi részébe is éket vertek már a német rohamcsapatok

A kaukázusban egyre növekvő hevességgel folynak a harcok. Gandhi születésnapja új lendületet adott a hinduk angolelles magatartásának

Salazar portugál miniszterelnök kihallgatáson fogadta Roosevelt követét

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Salazar miniszterelnök csütörtökön fogadta Myron Taylor, Roosevelt különekövetét a Vatikánból. A beszélgetés, amelyen az Egyesült Államok portugáliai nagykövete is részt vett, a szokásos külsőségek között folyt le. Myron Taylor érkezése után 20 perccel hagyta el a miniszterelnöki palotát.

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A képviselőház elnöke hivatalosan közölte a kormánnyal, a képviselőház határozatát, amely a tengelyhatalmakkal való diplomáciai kapcsolatok megszakítását ajánlja. Castillo és Guinazu külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány tudomásul vette a közlést és csupán arra szorítkozik, hogy a közlés tartalmát tudomásul vegye, mivel egyedül ő illetékes az ország külpolitikájának irányításáról.

Közvetlen közelről lövik a német páncélkocsikról Sztalingrád északi részének megerősített gyárait

Az Új Nemzedék írja: Berlinből jelentik, hogy Sztalingrád északi részén az erődökből kiépített három nagy gyár ellen feltartóztatlanul halad a német támadás. A németek ismét a legnevezetesebb fegyvereket használják. A megerősített gyárakat és erődépületeket a légi erő hevesen bombázza és közvetlen közelről páncélkocsikból, az első vonalra előrevitt ágyúkból lövi és semmisíti meg. A védők nem tudnak menekülni. A német légi erő teljesen

urá Sztalingrád, Asztrachan s Szaratov felett a légitörnek és a Volgán való utánpótlást egészen megbénította.

A Neue Zürcher Zeitung berlini tudósítója jelenti, hogy nagy erővel folyik a német támadás Sztalingrád északi részén. A német rohamcsapatok már éket vertek a szovjejt által meg tartott városrészben. Illetékes berlini helyen kiemelik a kaukázusi harcok egyre növekvő hevességét.

Gibraltárban még mindig állandó riadókészültség van

La Linaból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A legutóbbi olasz támadás óta Gibraltárban állandó riadókészültség van. Szigorú londoni utasítások alapján különleges intézkedéseket tettek. A légiórákat megkettőzték, a tengerbe állandóan vízibombákat dobnak, hogy az esetleg ott tartózkodó buvárhajókat eltalálják. A Gibraltárba érkező hajókat szigorúan ellenőrzik.

Londonból jelentik: (B. T.) Morrison belügyminiszter közölte az alsóházban, hogy a háború eddig eltelt három évében légitámadás következtében Angliában 47.300 polgári lakos halt meg, 55.000 pedig kórházi ápolásban részesült. Ebből a számból Londonra 20.100 halott és 36.000 sebesült jut.

Lyonból jelentik: (MTI) Az OFI je-

lenti: Lyonban péntekre virradó éjszaka éjjel után fél kettőkor légiriadó volt. A légvédelem működésbe lépett.

Két halálos áldozata van a legújabb franc aországi merényletnek

Párizsból jelentik: (OFI) A francia néppárt rendfenntartó osztagának épülete ellen elkövetett merénylet során megsebesült személyek közül a kórházban még egy belehalt sérülésébe. Úgy, hogy ezzel a halálos áldozatok száma kettőre emelkedett. Egy harmadik sebesültnek is nagyon súlyos az állapota. Őt sebesültnek a sérülése könnyebb természetű. A merénylet ügyében az államügyész elrendelte a vizsgálatot. A letar-

nap is kitért magáért a karzat és az erkély közönsége. Tegnap is több volt ott a kulturszomj a karzaton, mint a magát műveltebbnek tartó közönség színpadon.

Nem fűzünk magyarázatot ehhez a jelenséghez, nem is próbáljuk megmagyarázni. Azt azonban nem titkoljuk el, hogy örülünk a karzat és az erkély kulturszomjának.

tóztatottak kihallgatása folyamatban van, neveket azonban egyelőre nem közölnek.

Bukarestből jelentik: (Bud. Tud.) A romániai sajtó megemlékezik a párizsi rendőrségen nem régen történt, nagy ellenőrzéséről, amelyről megállapítja, hogy körülbelül 4000 romániai származású zsidót vettek őrizetbe és utaltak munkatáborba.

Tokióból jelentik: (NTI) India szellemi felszabadulása már megtörtént, — jelentette ki a japán kormány szovjejt Gandhi születésnapja alkalmából a külföldi újságírók előtt. — India népei feltartóztatlanul mennek a szabadsághoz vezető úton, amelyen Anglia sem tudja megállítani őket.

Tokióból jelentik: (NTI) India szabadságáért folytatott harca pénteken éri el tetőpontját, amikor a hinduk Gandhi születésnapját ünneplik, jelentette ki a bangkoki indiai szabadságmovement szovjejt a Dzsami Iroda munkatársa előtt. — Gandhi felhívására indult meg az utolsó küzdelem a brit iga végső lerázására. Gandhi elhatározta, hogy nem lép ki addig a börtönből, amíg India rabságban van. Születésnapján az egész országban új erőre kap hitei millióinak angolelles magatartása.

Bangkokból jelentik: (Stefani) India igen sok központjában tovább folynak az angolelles tüntetések és ennek következtében az összehúzóerők. Ennek magyarázatát abban találják, hogy sok helyen együttes erővel támadták a lakosságot, ami ellen felláztak. Marasilában megtámadták a rendőrállomást és követelték a foglyok szabadonbocsátását. A rendőrség fegyverét használta.

Idegenekkel szemben légy tartózkodó és óvatos!

A kémelhárítás második parancsolata

Illetékes helyről közlik: A kémelhárítás tizparancsolatának második pontja: Idegenekkel szemben légy tartózkodó és légy óvatos, az előtt kerülő vándorló árusokkal szemben is, de ugyanakkor tartsd szemmel őket, ti gyeld benned irántuk, késedelem nélkül hívd fel rájuk a katonai és csendőrpáncsnok figyelmét! Óvakodjunk a kémektől!

Elnapolta a törvényszék a Fridmann-Dreher Sörgyár ügy fellebbviteli tárgyalását

Mennyi végkielégítés illeti meg az elbocsátott zsidó tisztviselőt?

Nagyvárad. Saját tud. Érdekes peres ügyben tárgyalat pénteken délelőtt a törvényszék Gergelyfy-tanácsa. Fridmann Artur a Dreher sörgyár tisztviselője volt, azonban a katonai parancsnokság idején a sörgyárnak el kellett bocsátani. Fridmann akkor kiegyezett a vállalattal közjegyző előtt és végkielégítésképpen 5000 pengőt kapott. Ezt az összeget fel is vette. Röviddel ezután levelet intézett a sörgyárhoz, amelyben közölte, hogy az egyezséget magára nézve sérelmesnek tartja és pert is indított a sörgyár ellen további 7000 pengő kifizetésére. Periratában kifejtette, hogy egyezségét kényszerhelyzetben kötötte meg. A Járásbírósg még a tavaszon ítélkezett az ügyben és a sörgyárt a már kifizetett 5000 pengő felül még 1713 pengő megfizetésére kötelezte.

A sörgyár az ügyet a zsidó tisztviselői iratmányait felülvizsgáló Közérdekeltségi Felügyelő Hatóság elé terjesztette jóváhagyás végett. A Hatóság kijelentette, hogy Fridmann követelése alaptalan, sőt a már megkapott 5000 pengő is vissza kell fizetni 3100 pengőt. A Hatóság azt is közölte, hogy ezt az alapszámot a bírósági ítélet ellenére is fenntartja.

A törvényszék péntek délelőtti tárgyalta a fellebbezést és a tárgyalást elnapolta december 14-re azzal, hogy a sörgyár mutassa be a tisztviselői listáját abból az időből, amikor Fridmann a vállalat tisztviselője volt. A lista annak bizonyítására fog szolgálni, hogy Fridmann elbocsátása idején szükséges volt egy zsidó elbocsátása.

A szépség, szerelem és a szenvedés filmje!
Mezey Mária, Rácz Vall, Kóos Zsófi, Csontos, Greguss
Bűnös vagyok
Csak 16 éven felülieknek! az Apolló Filmszínházban

Belvárosi
Szabotázs
Szokatlanul merész!
Magyar filmóriás!
Ülszerű!
Főszereplők: Simor Erzs, Kiss Ferenc, Vitéz Benkő, Földényi stb.

Európa nem válaszol
Főszereplői: Tasnády Mária, Kiss Ferenc, Petrovits Szvetiszláv, Vaszary, Somlay, Rózsahegy
a CASINOBAN

Meszes Mihály golyószórós csatái

— A honvéd haditudósító század közlése —

Csendes holdvilágos este van. A századparancsnok sorakoztatja az embereit és felteszi a kérdést:

— Ma éjszaka egy rajnak vállalkozást kell végrehajtania a „Rohadt sarokban” megbíjt vörösök ellen. Ki akar a járőrben részt venni?

— Én is, én is — hangzik mindenütt a válasz.

A „Rohadt sarok” a Don egyik kanyarulata. Az ilyen kanyarulatok a Don mellett tele vannak mocsárral, léppal és bozóttal. Az ilyen helyek alkalmasak arra, hogy a vörösök nappal megbújjanak benne és éjszaka onnan törjenek ki kellemetlenkedni honvédeinknek. A dunatisza-közi legények utálják az ilyen helyeket s versengve jelentkeznek járőrbe, ha arról van szó, hogy meg kell tisztítani egy-egy ilyen bozótost.

A századparancsnok a fejét vakarja. Kétféle kényelmetlenség adódhat a parancsnok számára: ha egy vállalkozáshoz nem akad önként jelentkező, vagy ha mindenki jelentkezik. Honvédeinknél az utóbbi eset általános.

— No, nem baj. Majd lassan sor kerül mindenkire. Most ez a raj megy ki. Legközelebb pedig a másik.

A raj elindul. A parancsnok halkán vezénnyel.

— Puskát tölts! Szuronyt fel! Raj, utánam: indulj...

A kis csoport elindul és csakhamar eltűnik a bozótokban. A duna-tiszai-közi legények halkán, zaj nélkül lopkodnak a ellenség felé. Csak a holdfényben megcsillanó szuronyuk árulja el olykor-olykor, hogy merre járnak. Nemsokára már egyetlen embert sem látni közülük. A hátramaradtak feszülten figyelnek.

Dörrenés. Egymásra találnak az ellenfelek. Pillanatok alatt vad lövöldözés űzi el az éjszaka csendjét. A bolsevisták észrevették a kis magyar csapatot és teshelyeikről vadul tüzelnek rá. Tűzrajtaütéssel fogadják a magyar legényeket. A rajparancsnok sűbesülten esik össze. Melléje ugró tájarsa már nem tud segíteni rajta,

mert a golyó szíven találta. A rajparancsnokságot most a rangban legidősebb őrzető veszi át. Alig tesz négy-öt lépést, őt is halálos lövés találja. Két hősi halott egy percen belül.

A raj azonban nem riad vissza. Az ilyen döntő pillanatokban mutatkozik meg, hogy ebben a háborúban is az egyéni hősiessége, találékonysága a végső szó. Ebben pedig nincs hiány a magyar honvédnél.

A parancsnok nélkül maradt raj élére odagrik Meszes Mihály golyószórós csatár. Mit sem törődik a lövöldözésekkel megy előre. Mikor meg látja az első kedvező célpontot, odavágódik golyószórója mellé s az ellenségre ráereszti a tüzet. A bolsevisták csak leszállásból merészek. Ha szembe kell szállni, megfutamodnak. Ész nélkül menekül visszafelé az egész vörös társaság. Meszes Mihály felugrik, tüzelőállást vált, tovább lövöldözésével. Akkor már csak négyen követik. Meszes Mihály azonban egyedül mindaddig kitart, amíg századparancsnoka fel nem váltattja.

Másnap este ismét ott áll a század a századparancsnok előtt.

— Ki akar jelentkezni?

Meszes Mihály elsőnek lép ki a sorból. A századparancsnok elgondolkozva nézi, de aztán kitüntetésképpen az előző napi vállalkozásért megengedte, hogy ismét kimenjen. Meszes Mihály rá is szolgált erre az elismerésre.

Ez alkalommal még nehezebb körülmények közé került. A támadás alatt ellenséges akna csapódott le a közelében. Annyira megrongálta a golyószóróját, hogy semmiképpen sem lehetett használni. Meszes Mihály nem esett kétségbe. Segített magán. Rárohant egy bolsevista géppuskás állásra, elfogta a géppuskát három kezével, hátrakuldtte őket és utána megfordította az ellenségtől származó nyolc gépfegyvert. S addig lötte vele a vörösöket, amíg az ott talált lőszer el nem fogyott. Tekintélyes erőket jutatott meg.

Meszes Mihályt bátor magatartásáért a parancsnoka kitüntetésre terjesztette fel.

Hogyan lehet felismerni az ejtőernyős kémeket

Hivatalos tájékoztató a téves feljelentések elkerülésére

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Illetékes helyen közlik a következőket: Az ország közönsége az ország ellen irányuló ejtőernyős támadások és az ország területére sodródó léggömbök leleplezésében lelkes készséggel támogatta a hatóságokat. A tájékoztatlanság következtében azonban rengeteg jóakaratu, de alaptalan jelentéssel hátráltatják a hatóságok munkáját. Ezért szükséges bizonyos tájékoztatót adni ezzel kapcsolatban. Az ejtőernyős ügyekről leleplezésével kapcsolatban tudni kell, hogy az ejtőernyősök csakis légi járművön, re-

pülőgéppel, vagy léghajón közelíthetik meg a leszállás helyét. Ejtőernyős kém észleléséről tehát csak akkor lehet beszélni, ha a közvetlen környék felett légi jármű is látható, vagy hallható. A légi jármű jelenlétét elbírálja a motorzúgás, amely a legnagyobb magasságból is jól hallható. Nagy tévedés a légáramlattal sodródó léggömböket ejtőernyősöknek vélni. Ezek a léggömbök mindig a sodródó légáramlat irányát követik, ezzel szemben az ejtőernyős rendszerint lakatlan területeket választ ki a leszállásra. Tapasztalat szerint az ejtőernyős-

soket mindig az országhatár közelében ejtik le. Rendszerint kismagasságra, 2—300 méterre leszálló gépről ereszkednek le lakatlan erdei tisztásokra. A honvédelmi minisztérium légvédelmi csoportfőnöksége felhívja a lakosság figyelmét, hogy továbbra is tartsa szemmel az ellenséges légitelvékenységet, de sűrűre le az észlelések jelentőségét és jelentéseit ne feltevések, hanem valóságos tényállások alapján tegye meg.

Árdrágitó falusiak házalnak a városban

Nagyvárad. Saját tud. Ujabbán batus falusiak keresik fel a nagyváradit házakat, akik különböző élelmiszereket, olajat és szarvasokat ajánlanak megvételre, természetesen hihetetlen magas áron. Az árdrágitó falusiak ellenőrzése a legnagyobb nehézségbe utközik, mert maga a közönség rejtegeti és segíti elő az árdrágitást.

A rendőrség felhívja a közönség figyelmét arra, hogyha az árdrágitókat elősegíti munkájukban és áron felül vásárol, büntetési büntetésesség címén megindítja a tetten ért, vagy vádolt személyek ellen a törvényes lépéseket. A közönségnek hazulias kötelessége az árdrágitó egyénekét munkájukban megakadályozni s az őrszemes rendőrt a házalókra figyelmeztetni.

Gyanus körülmények között hirtelen meghalt egy váradit favágó

Nagyvárad. Saját tud. Demeter József favágó tegnap délelőtt 11 órakor munkát vállalt a Szászgyutca 22 szám alatti házban. Mielőtt munkához fogott volna, az egyik szomszédban kolbászt vásárolt és azt megette két óra múlva hirtelen rosszul lett, minden valószínűség szerint az elfogyasztott kolbásztól, annyira, hogy munkáját meg kellett szüntetnie. Miután súlyosamadtak, kevése párnákkal orvosolta magát, de minden eredmény nélkül, mert hirtelen meghalt.

A rendőrség a gyanus haláleset ügyében bevezette a nyomozást és elrendelték a holttest felboncolását.

Stalingrád meghódítása a német és szövetséges csapatok tudatos kimelésével folyik tovább

3000 bolsevista katonára és polgári lakosra robbantották a zsidó politikai biztosok Stalingrád egyik nagy gyárát. — Stalingrád nem hadászati pont többé

Berlinből jelentik: (NTI.) Mint katonai helyen közlik, Stalingrádban a helyzet egyre komolyabbá válik a szovjethadsereg szempontjából. Az északi külvárosban a bolsevisták felsőbb parancsra mindent elpusztítanak az előretörő német csapatok előtt, mielőtt ellenállásuk kilátástalanná válik. A németek közeledésére levegőbe röpítettek egy hatalmas ipartelepét. Az ipartelep romjai alatt a németek több mint háromezer bolsevista katonára és polgári lakos holttestét találták. Nikolaj Borisszov szovjet törzsröster, akit súlyosan sebesülten húztak ki a romok alól, kijelentette, hogy a robbantás a politikai biztosok műve volt. (MTI.)

Berlinből jelentik: (MTI.) Illetékes német helyen tájékoztatásul közlik: Mint itteni katonai körökben csütörtök este megítélik a stalingrádi helyzetet, a várost félkörrel körülvevették. Ennek hurját a Volga alkotja. A félkör déli része teljesen német kézen van, míg az északi részben még elkezdett harcok folynak, Stalingrád ma már nem hadászati pont többé — hangsúlyozzák német katonai körökben. A hadászati célt a Volgát német szakértők véleménye szerint már elérték és ezért a német hadvezetőség továbbra is természetesen folytatja Stalingrád övezetében támadásait a német és szövetséges csapatok kimelésével.

Mit veszített szeptemberben a brit tengeri erő és kereskedelmi hajózás

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázus vidékén nagyobb megerősített magaslati állások elleni elkezdett harcok tovább tartanak. Stalingrádban a támadó német csapatok a légifegyvernem támogatásával több rohammal tovább nyomultak be a város északi részébe. Az északi záróállások ellen támadó erős szovjet gyalogos és páncélos erőket súlyos veszteséggel a német csapatok ellen támadással visszaverték és 98 páncélos megsemmisítettek. E harcokban az egyik páncélos hadtest ismét kiűntette magát rendkívül merész magatartásával. A német légifegyvernem éjjel-nappal támadta az ellenségnek a Volga alsó és középső folyása mentén, valamint Moszkva területén lévő összeköttetési útvonalait. Voronyezstől északnyugatra hiábavaló szovjet támadások során egyetlen hadosztály területén 25 páncélos megsemmisítettünk. Rzev vidékén a német támadások az ellenség makacs ellenállása ellenére állásaink helyi javítására vezettek. A szovjet gyűlékezéseket tüzéségi tüzzel és légítámadással szétugrasztottuk. Német és magyar kötelek a középső frontszakasz mögött úttalan erdős területen erős bandákat összehajtottak és azokat megsemmisítették. Csekély súlyú veszteség mellett az ellenség 1020 halottat, 1218 sebesültet és nagymennyiségű fegyvert veszített.

Német tengeralattjárók az Atlanti-óceánon elsüllyesztettek 12 ellenséges kereskedelmi hajót összesen 54 ezer tonnával. Német tengeralattjárók ezzel szeptember havában 126 hajót süllyesztettek el 769.000 tonnával, további 14 kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak. 6 torpedórombolót, 2 segédcirkálót és egy gyorsnaszádot elsüllyesztettek, három rombolót és számos gyorsnaszádot megrongáltak. Ugyanez idő alatt a

légifegyvernem 35 kereskedelmi hajót süllyesztett el 242.000 tonnával és további nyolc hajót megrongált. A légierő elsüllyesztett egy cirkálót, 5 rombolót, több őrhajót, egy előőrshajót, valamint több partraszállító járművel. Ezzel a brit és amerikai hajózás szeptember havában 161 hajót veszített egymillió 11.700 tonnával. 22 hajó megrongálódott.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 857. közleménye: Páncélosoktól támogatott brit gyalogos különítmények az egyiptomi arcvonalon tegnap délelőtt a déli

Port-Moresby védelmi vonalát ostromolja a japán haderő

Toikóból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda katonai heti jelentése a keletázsiai hadihelyzetről azt mondja, hogy a keletázsiai arcvonalakon az elmúlt héten is csak kevés helyen harcoltak igazán. Új-Guineában, néhány Salamoni szigeten, valamint az Ausztrália fölötti és körüli térségben folytatódnak a hadműveletek. Összefoglalóan azt lehet mondani, hogy Kelet-Ázsiában a háború ez idő szerint megindult a „döntések között” áll. A japán hadvezetés továbbra is azzal van elfoglalva, hogy Ausztrália előterét teljesen birtokba vegye és a helyzetét megszilárdítsa. Új Guineában a harcok továbbra is, főként Port Moresby ellen irányulnak. A japánok támadása a múlt héten is tért nyert. Erélyes rajtaütésekkel visszaszorították Mc Arthur tábornok csapatait, új védelmi vonalra, amely félkör alakban fogja körüli Port Moresbyt, Aligha téves az a feltevés, hogy Port Moresby sorsa véglegesen megpecsételődik, mielőtt a japánok leküzdik ezeket a félkörben hozódó állásokat. A legutóbbi két hét alatt 126 amerikai és ausztrál gépet lötek le

a japánok légi harcokban, 87-et a földön pusztítottak el.

Vichyből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Madagaszkár fő kormányzója a gyarmatügyi államtitkárhoz a következő üzenetet küldte: Madagaszkári fennsíkról, ahol a harcok folynak:

Marseille repülőszázados hősihalált halt

158 légyőzelmet aratott a német véderő legbátrabb repülője

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Marseille százados, a legnagyobb német vitézégi kitüntetés tulajdonosa, Afrika északi partjainál repülőhalált halt anélkül, hogy az ellenség legyőzte volna. Páratlanul hősi szellemtől áthatva 158 angol ellenfelét győzte le. A német véderő igazi hősi harcosának elvesztését gyászolja benne. Marseille százados 1919 szeptember 13-án született. 1941 tavaszán mint zászlós került Afrikába. 1942. februárjában 46-ik légyőzelme után megkapta a vaskereszt lovagkereszt-

jét és főhadnaggyá léptették elő. 75-ik légyőzelme után a Führer a lovagkereszthez a tölgyfalombot adományozta. 11 nappal később légyőzelmeinek számát 101-re emelte. Ennek elismerésül a tölgyfalombhoz a kardokat adományozta a Führer. Később a Duce az arany vitézégi éremmel tüntette ki. Szeptember másodikán, 121-ik légyőzelme alkalmából a Führer a kardokkal díszített tölgyfalombhoz a briliánsokat adományozta a hős repülőnek és egyidejűen századossá léptette elő.

A dohányosok

férfiak és nők — könnyen megakadályozhatják fogaik elszíneződését, ha azokat napononta rendszeresen ODOL fogpéppel ápolják. Az ODOL-fogpép nemcsak alaposan tisztítja a fogakat, hanem fel is frissít s üde lehelletet is biztosít. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

Mélyen megilletődve Petain tábor. nagy üzenetétől, a madagaszkári csapatok tudatában vannak, hogy a harcot a végkimerülésig folytatniuk kell. Megőrizzük Franciaország számára ezt a földet, amelyet olyan kötelek fűznek az anyaországhoz, amelyeket nem az idő, sem a jelen viszonyok soha meg nem honthatnak.

Ujra véres zavargások Indiában

Bombayból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Midnaporeban a zavargók megtámadták a kormányzósági épületet és a rendőrséget. A rendőrség tüzelést a zavargókra, mely következtében 6 ember meghalt, sok megsebesült. Cutachban a rendőrség tüzelése következtében 25 tüntető halt meg. A tüntetők itt a rendőrállomást támadták meg. Khairaban a rendőrség szintén lelőtt két tüntetőt.

Új főiskola az átalakuló korszakban szolgálatában

Dr. Pál Árpád városi közgyűlési beszédének folytatása.*

Feltűnő hiány a város multbeli állapotaihoz képest, hogy nincs meg az egykori főiskolája, mely a román uralom előtti időben jogakadémia formájában állott fenn, a a budapesti, kolozsvári és debreceni egyetemek közötti topográfiai ponton is nagy népességi tudott lenni, tehát világos bizonyossággal szolgált, hogy a helyi és környékbeli kulturális igények miatt szükség volt rá. A román uralom megszüntetése, s Onisifor Ghibu akciója még a jogakadémia gazdasági alapjára, a Katolikus Tanulmányi Alapra is rátaadt. Igen visszasaugra tűnik fel, hogy a visszatérő magyar uralom a Ghibu-féle rombolás helyreállításáról még nem gondoskodott. Ebben a dolgban a Katolikus Tanulmányi Alap igazgatóságának is kell hogy szava legyen.

A város érdeke nyilvánvalóan az, hogy visszakapja főiskoláját. Országos érdek is, hogy amit Magyarország a trianoni békével elveszített, azt hiánytalanul visszaszerezze, s így visszatérő városait is régi jelentőségükben, ehhez arányos fejlődőképességben tudja visszakapni. Nagyváradnak igen jellemző vonása, hogy nagy iskolaváros. Most is bizonyos, hogy középiskolai tanulóinak legalább négyezerre tehető a létszáma. Ha ebből a négyezerből csak negyedrészre is kerül főiskolára, ez havonként ezer családnak legalább 100—100 pengő kiadását jelent, ha az ifjú más városban végzi főiskolai tanulmányait. Egy tanévben már legalább egymillió pengő az a költség, amit a szülői háztartások idegében kell hogy kiadjanak. És míg ez a millió a város forgalmából vonódik el, egyúttal az ifjúságnak az a része is ki-

szakad, mely leginkább hivatott a középosztály utánpótlására.

Az alsóbb néposztályokból való fejlődésre is szükség van, hogy az itteni eddigi középosztály állapotok egészséges vérfelfrissülést kapjanak. Tehát szükséges, hogy itteni iskolarendszerünk legfelsőbb kiképzés nélkül ne maradjon.

A régi jogakadémiákra nézve a kormány felfogása az, hogy azok már elavultak. Azt azonban már Hóman volt közoktatásügyi miniszter is megemlítette az országos költségvetés multóvi tárgyalásakor, hogy a jogtanítás reformját tervezik, erősebb gyakorlati oktatás rendezését kívánják. Ez pedig a tanulókkal való részletesebb foglalkozás nélkül nem megy, ami viszont az egyetemi helyektől való decentralizálás megvalósítását teszi szükségessé.

Melől az is bizonyos, hogy a jog eddigi eszméje forradalmi átalakuláshoz került. A tulajdonjog régi egyéni vonatkozású tartalma helyébe mindinkább a köteleesség hangsúlyozása, a közösségi érdekekkel való vonatkozása lép előtérbe. Ehhez képest az eddigi jogi műveltségnek is a helyébe a társadalom iránti kötelezettségekkel való felvilágosultság lép, mely már a közigazgatás új szociális irányában is határozott körvonalakkal mutatkozik. A szociális irányon kívül a közigazgatási élet helyi, szociális, országos és nemzetközi szervezete is nagy átalakulások forradalmában van. Jövendő középosztályunknak ebben a tekintetben is olyan műveltséggel kell rendelkeznie, hogy úgy elmélet, mint gyakorlat dolgában a versenyt állni tudja.

ban fogláló felsőbb oktatás is létesíttessék mely igen célszerűen ápolhatja a közigazgatás újabb népjóléti irányzatát.

A mondott előzmények és igények szerint előtűnik áll az a szükséglet, hogy a felső oktatásban ki kell alakulnia és határozott megalapozásúvá kell lennie annak a tudományoknak, mely a régi jogi és közigazgatási műveltséget a társadalmi élet mostani és jövőbeli nagy átváltozásai megbírására képessé teszi. Amely új műveltség a szélesebb néprétegek gondját is nem gyengésésként, hanem új társadalomfejlesztő erőként tudja bekapcsolni. Nagyváradnak, mint az ország kelete és nyugata közötti forgópontnak megvan a maga nagy természetesen hivatása, hogy ennek a korszerű új műveltségnek a kifejlesztésében részt vegyen. Ezért van szükség itt egy olyan főiskolára, mely egyrészt a régi főiskolát helyettesítse, másrészt a korszerű fejlődéséhez alkalmazkodó közigazgatási, szociális és közigazgatási ismeretgyűjtésnek is központja legyen.

Nem új egyetem-alapításról van szó, csak az egyetemnek egyik új e korszerű tudományának megfelelő idetelepítéséről. Ez új tudományok célszerű kiképzésében Nagyvárad és megyéje a maga helyi sajátosságait tudja hozni nemcsak tudományos vizsgálatra való anyagként, hanem a vizsgálat új erőitént.

Fontos ipari tanfolyamok kezdődnek a nagyváradai gépipari középiskolában

Minden téren értékes továbbképzést és szakmai ismereteket nyújtanak a tanfolyamok

Nagyvárad. Mint az Ipartestület legutóbbi előljárósági üléséről irt beszámolóinkban megemlítettük, a tervbe vett ipari tanfolyamok megtartása komoly fordulatot vett és a nagyváradai gépipari középiskola igazgatósága megteremtette az előkészületeket a tanfolyamok megtartására. Ecélből útiratot intézett a Nemzeti Munka-központ vas- és fémipari, továbbá az építőipari munkáscsoportjához, amelyben részletesen ismerteti a tervet, melyet az alábbiak szerint ismertünk:

Lakatosipari költségvetési tanfolyam: Ipari, jogi, közigazgatási ismeretek 3 óra, OTI ismeretek 1 óra, közszállítási ismeretek 1 óra, ipari könyvvitel 10 óra, villamoságtan 3 óra, költségvetés 22 óra, összesen: 40 óra, tandíj 10 pengő. **Lakatosipari szakrajz tanfolyam:** Mértani rajz, szakrajz, technológia és anyag ismeret, összesen 120 óra, tandíj 10 P.

Gépipari szakrajz tanfolyam: Gépnek szakrajza, vázolás és kidolgozás, Összetett géprészek, gépipari szerkezetek. Anyagismeretek. Költség és árszámítás. Összesen 180 óra, Tandíj 18 pengő.

Lánghegesztő tanfolyam: Elmélet 20, gyakorlat 40. Összesen 60 óra. Tandíj 10 pengő.

Ipari közismereti tanfolyam: Magyar nyelv, helyesírás, polgári ügyiratok, irodalom 80 óra. **Számtan:** alapműveletek, négyzetre emelés, terület

és térfogat számítás, algebra elemei, arány és százelek számítás 160 óra. **Mértan:** síkmértan, térmértan, ábrázoló mértan 160 óra. Összesen: 400 óra, tandíj 40 pengő.

A város és vármegye leendő e

A felszólaló utalt még arra, hogy a város és megye bizonyára felkarolja azt az eszmét, mely egykori főiskolájának korszerű kialakításával való visszaállítását kívánja. A város és a vármegye közönsége bizonyára kész arra, hogy az új főiskola diákjóléti intézményeit fenntartsa, s a főiskola létesítése érdekében fellépő hozzájárulásokat nyújtson. A város a maga alapítása jubileumát is üli. E jubileumi emlékek is kell az a főiskola, mely a város jövő fejlődését is jelképezi.

A felszólaló indaványt tett, hogy a törvényhatóság mondja ki az eszmé pártolását. Küldjön ki bizottságot mely a főiskoláért úgy a kormányval, mint a társadalommal a szükséges érintkezést fólvegye. A bizottság havonként adjon számot munkálatai előhaladásáról. A bizottságban a jelenlegi iskolafeleltartó érdekeltségeken (város, egyházak) kívül különösen erős képviselést kell kapniok a gazdasági foglalkozású és a munkás néprétegeknek.

Közigazgatási és közigazgatási akadémiát!

A felszólaló ezután ismertette a budapesti műegyetem létesült közigazgatástudományi kar tanítási anyagának a körvonalait s azokban az újszerű csoportosításokat. Eszerint a nemzetszorgatási, a közigazgatási, politika és pénzügytan, a szociálpolitika, a kereskedelmi jog és a kereskedelmi tudományok összegezése, a vállalatok üzemtana, a kereskedelmi és politikai számtan mellett a biztosításügyi matematika is külön-külön tanszékeket kaptak. Azonkívül az új műegyetemi karon külön közigazgatási osztály is van, mely a hazai közigazgatáson kívül összehasonlító ismertetéset is ad a különböző államok közigazgatásairól, államjogáról, s aztán a statisztikai tudományok, a gazdasági földrajznak, a gazdaságtörténetnek művelésére tart fenn tanszékeket. Az új tanévtől kezdve a városépítéstannak is van tanszéke a műegyetem közigazgatástudományi karán.

Az 1940-ben visszaállított kolozsvári egyetemen is szerveztek közigazgatástudományi kart, mely a közigazgatástan és pénzügytan, a társadalom és társadalmpolitika, a gazdaságpolitika, a kereskedelmi és váltójog, az üzemszorgatás, a politikai és kereskedelmi számtan, a magyar kereskedelmi nyelv és levelezés, továbbá a gazdasági földtan (geopolitika) ismeretköreire nézve tart fenn tanszékeket. Az új tanévben ugyanaz a kar még külön két éves tanfolyamot létesített a szociálpolitikai közigazgatási ismeretek ápolására, s ennek hallgatóit a belügyminiszter látja

el tandíjban és internátusi ellátásban való segítéssel.

Ezeknek az egyetemi új tanszék-csoportosításoknak megvan az a jelentősége, hogy a társadalmi élet leginkább átalakulásra kerülő viszonyait tanulmányozza. Tananyagának még kialakulatlanok a körvonalai, de a jövendő műveltségének az igényei jelentkeznek benne. Gyakorlatilag már megvan az a vonatkozásuk, hogy az újabb szociális irányú közigazgatás tisztviselőinek e tudományszakból vizgát kell tenniük. További gyakorlati vonatkozásra is van kilátás, mihelyt ez a tudomány az európai új jogi, társadalmi, közigazgatási fejlődéséhez ki tudja termelni a megfelelő ismertkört és műveltséget.

A felsőiskolai oktatás tartalmi átszervezése mutatkozik abban is, ahogyan Kassán is az ottani egykoru jogakadémia helyébe felső kereskedelmi iskolát szerveztek. Magasabb kereskedelmi iskola szervezéséért folyamodott itt Nagyváradon a Kereskedelmi Csarnok érdekeltsége is, mely különösen az új kereskedelmi középosztály alapos és magas színvonalú kiképzését kívánja. Valóban szükség van, hogy középosztályunk a gyakorlati irányú művelődés szellemében találja meg az élet új látókörét.

Az itteni közigazgatási érdekeltségeknek ipari irányban is megvan az a kívánalmuk, hogy építési és egyéb szakbeli főiskolához jussanak. A közönségnek, s különösen a vármegye és a szomszédos vármegyék közönségének az érdekében való az is, hogy a közönségi közigazgatás emberei kiképzésére a jezyői tanfolyamokhoz hasonló, azokat maguk-

(Előző közlésünk a Magyar Lapok 1942. okt. 1. évi számában.)

Nagyváradon 3 mázsa szemes, vagy 4.20 mázsa csöves kukoricát kell beszoigáltatni a termelőknek a Hombárhoz

Kik mentesülnek a bejelentés és beszoigáltatás alól?

Nagyvárad thj. város Közélemezési Hivatala 7887-1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közélemezési Miniszter Urnak 1942. évi termésű kukorica forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában kiadott rendelete alapján a következőket hozom a város közönségének tudomására:

Mindazok, akik az 1942. évben 800 négyszögölnél nagyobb területen termeltek kukoricát és gabonapolt nem váltottak ki, kötelesek a kukoricával bevetett terület nagyságát 1942. évi október hó 15-ig a Közélemezési Hivatalban (Szaniszló-u. 15. sz. a.) bejelenteni. A bejelentési kötelezettség azt terhel, aki a kukoricával bevetett területen tényleg gazdálkodik. A bejelentés alapján a termelők részére a Közélemezési Hivatal gabonapolt állít ki. A termelőnek 1942. évi kukoricaterméséből kat. holdanként 3 q. szemes, vagy ennek megfelelő 420 kg. csöves kukoricát kell beszoigáltatni a Hombárhoz.

Azok a termelők, akik már gabonapolttal el vannak látva, kötelesek 1942. évi október hó 15. napjáig beszoigáltatandó kukoricamennyiség megállapítása végett gabonapoltjukkal a Közélemezési Hivatalban jelentkezni. A jelentkezés alkalmával a Közélemezési Hivatal megállapítja, hogy a termelő mennyi kukorica beszoigáltatására van kötelezve. A termelő a részes jelenlétében a részesnek járó kukoricamennyiségből köteles annyit a Hombárhoz beszoigáltatni, amennyi a beszoigáltatandó mennyiségből a részesnek járó részére arányosan esik. A Hombár beszoigáltatandó kukoricamennyiségét köteles azonnal átvenni és a vételárát a részesnek közvetlenül kifizetni. A saját és a háztartásához tartozó szükségeseknek fedezése céljából a beszoigáltatási kötelezettség nem terjed ki arra a termelőre, akinek kukoricával bevetett területe 800 négyszögölnél nem nagyobb, továbbá arra, aki szegődmény (konvenció) fejében járó, — egy kat. holdnál nem nagyobb kukoricával bevetett területtel rendelkezik. A beszoigáltatandó kukorica megvételére kizárólag a Hombár a főbizományosi teendőkkel megbízott Futura bevásárló kirendeltségek, továbbá a Hombár fő- és albizományosai jogosultak.

November 30-ig kell felajánlani egy tetelben a beszoigáltatandó mennyiséget

A termelő a beszoigáltatandó kukoricát köteles 1942. évi november 30-ig valamelyik bizományosnak egytetelben megvételre felajánlani. A bizományos a termelőktől megvételre felkínált kukoricát a hatóság által megállapított áron tartozik megvenni. Kukoricát vámörlésre átadni, illetőleg a malomnak átvenni csak a kenyérgabonajegy vámpörlése szelvényei ellenében szabad. A malom köteles, azokat a vámpörlési szelvényeket, amelyek ellenében kukoricát öröl, megkülönböztető jellel elvágni és azokat a többi vámpörlési szelvényektől elkülönítve, nyilvántartani és elszámolni. A kenyér gabonajegy 20 kg-os vámpörlési szelvényére 30 kg. 15 kg-osára 22 kg., 10 kilogrammosára 15 kg. kukoricát szabad vámpörlésben megörölni.

A kukorica darálására külön engedélyre szükség nincsen.

A beszoigáltatási kötelezettség alól a Közélemezési Miniszter ur egészben, vagy részben felmentést adhat annak a termelőnek, aki a Magyar Állat- és Állati Termékek Kivitelj Szervezetével szemben a Közélemezési Miniszter ur által megállapított mintájú követelbe-

foglalt feltételek mellett arra vállalt kötelezettséget, hogy legalább 10 darab és egyenként legalább 145 kg. súlyú hízott sertést beszoigáltat. A 10 darab sertés beszoigáltatására több termelő közösen is vállalhat kötelezettséget.

A 20 kat. hold szántóföldnél kisebb területtel rendelkező termelő a törvényhatóság részéről is vállalhat bérhizlálást, a sertés számára való tekintet nélkül. Nem lehet felmentést adni arra a kukoricamennyiségre, amit a termelő a Hombárnak (bizományosnak) megvételre felkínált. Sertésenként számítva 3.5 q. szemeskukorica beszoigáltatása alól lehet felmentést adni.

Dr Soós s. k., polgármester

Méhcsaládonként 2 kiló cukrot kapnak a méhészek

Október 8-ig kell igényelni a méhető cukrot a Közélemezési Hivatalnál

Nagyvárad thj. város polgármestere 7887-1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Pénzügyminiszter ur a méhállomány 1942. évi téli táplálkozására méhcsaládonként 2 kg. (donaturalan) tiszta cukor felhasználását engedélyezte. A méhető cukrot kizárólag csakis arra a célra, kék nyomású és „méhető cukor” jelzéssel ellátott „méhető cukorvásárlási engedély” el lehet beszerezni és ennek igénybevételére csak az a méhészt jogosult, akinek méhállománya kizárólag a kezeves időjárás viszonyok következtében nem tudta a téli táplálkozásához szükséges mézennyiséget összegyűjteni. A méhető cukor vásárlására jogosító engedélyt legkésőbb 1942. évi október hó 8. napjáig írásban lehet igényelni a Közélemezési Hivatalban (Szaniszló, utca 15. sz. a.) A kérvényben fel kell tüntetni a méhcsaládok számát, s a méhek tartózkodási helyét, annál is inkább, mivel a méhető cukrot annak

a községnek az előjáróságánál, vagy város Közélemezési Hivatalánál lehet igényelni, ahol a méhészt méhető 1942. évi szeptember hó 23-án tartotta. A kérvény beadása előtt, a kérvényben foglalt adatok valódiságát a Méhészeti Egyesület vezetőségével igazoltni kell.

A méhető cukorvásárlási engedélyt vagy annak alapján megvásárolt cukrot rendeltetési céljától eltérően felhasználni, más személynek átadni, kölcsönadni, eladni, vagy egyébként forgalombahozni és átvenni tilos. A méhető cukor vásárlása előtt, az engedélyhez tartozó postatakarékpénztári befizetési lappal — a befizetési lap letétele nélkül — kilogrammonként 1 pengő cukorlogvasztási adó és árrészesedési különbözetet be kell fizetni.

A méhető cukor vásárlására jogosító „méhető cukorvásárlási engedély” alapján a cukor 1942. évi október hó 31-ig szerzhető be.

Nagyvárad, 1942. szeptember 29-én.

Dr Soós, polgármester

Hol állítanak fel urnákat a Vöröskereszt gyűjtőnapján?

18 urnánál gyűjtik össze Nagyvárad közönségének adományait

1. számú urna: Szekesegyházánál: Római katolikus nőegyesületek hölgyei.
2. számú urna: Vasuti állomásnál: Római katolikus nőegyesületek hölgyei.
3. számú urna: Rákóczi-ut. Szt. József utca saroknál: Dr Soós Istváné, dr Szotyori Nagy Dezsóné, dr Medvigy Ferencné
4. számú urna: Barátok templománál: Római katolikus nőegyesületek hölgyei.
5. számú urna: Rákóczi-ut. Széchenyi tér saroknál: Lőrántffy Zsuzsanna nőegylet hölgyei.
6. számú urna: Barátok templománál: Római katolikus nőegyesületek hölgyei.
7. számú urna: Rákóczi ut. Hitler-utca sarok: Lőrántffy Zsuzsanna nőegylet hölgyei.
8. számú urna: Olaszi református templomnál: Lőrántffy Zsuzsanna nőegylet hölgyei.
9. számú urna: Japport ut. Krászdá előtt: Római katolikus nőegyesületek hölgyei.
10. számú urna: Magyar Államias Hitelbank előtt: dr Verzár Istvánné, az orvosi kar hölgyeivel.
11. számú urna: Olaszi hídfőnél: Római katolikus nőegyesületek hölgyei.
12. számú urna: Ujvárosi hídfőnél: Római katolikus nőegyesületek hölgyei.
13. számú urna: Szent László templomnál: Római katolikus nőegyesületek hölgyei.
14. számú urna: Országzászló előtt: Pécsi Józsefné és Fazekas Lajosné.
15. számú urna: Mezey Mihály utca bejáratánál: Lőrántffy Zsuzsanna nőegylet hölgyei.
16. számú urna: Teleki utca református templomnál: Lőrántffy Zsuzsanna nőegylet hölgyei.
17. számú urna: Mussolini-tér. Hungária gyógyszertár mellett: dr Sebő Mihályné.
18. számú urna: Templom-téren: Római katolikus nőegyesületek hölgyei.

Tagtoborzás

Tagtoborzást kezd vasárnap a NAC. Az eddigi beiratkozott tagok számát háromszorosára, vagy még többszöröse akarja növelni. Szükség van erre, mert városunk reprezentatív sport egyesülete igazi társadalmi egyesület, amely a közönség érdeklődésével és támogatásával, illetve ennek hiányával áll, vagy bukik.

A vállalati csapatok sorsa egészen más. Egy nagy gyár vállalat, mint a Csepeli Művek, a diósgyőri művek, a Gamma, a pesti MAVAG és a többiek egy csapatra társadalmi és anyagi alapot tud biztosítani reprezentatív csapatának. A jelek szerint minden áldozatot megér a gyárnak az a hírnév, amit sportegyesülete szerez. Nem hihetjük tehát, hogy egy százeres városnak nem érne meg a hozott áldozatokat az országos bajnokság élén álló, országos hírnevű, nemzetközi sportkörökben is elismert és értékelt egyesület társadalmi és anyagi támogatása. Nem arról van ugyan szó, hogy valamit kezdjünk, valamit produkálunk a bizonytalanból, hanem arról, hogy a meglévő magas színvonalú egyesületet megtartsuk és fejlődését biztosítsuk.

Sokat hangoztatják manapság azt, hogy a sport, a testnevelés nemzetvédelem. Nem akarjuk ezt a mivósítást csak úgy egyszerűen ráhúzni a labdarúgásra, annyit azonban el kell ismerni, hogy az olyan egyesület, mint a NAC is, kitűnő összetartó, fegyelmező, társadalmi kiegyenlítődest szolgáló keretnek bizonyult. Tömegeket tud megmozgatni és helyes elgondolással és irányítással — vezetni is. A mai NAC, amely teljesen nemzeti és keresztény alapon működik, amelynek vezetőségében városunk nagyon sok komoly férfját ott láthatjuk, teljes bizottságot nyújt arra, hogy nemzetnevelő feladatát el tudja látni.

Van tehát a labdarúgásnak egy olyan vonatkozása is, amely inkább a szórakoztató iparral van összefüggésben s helytelen elgondolás és vezetés esetén üzlettel is alacsonyodhat, azonban éppen azért van szükség társadalmi megalapozásra, hogy az egyesületben mindig a nemzetnevelő szempontok és a nemes szórakozás elvei érvényesüljenek.

A tagtoborzás tehát nem pillanatnyi szalmaláng fellebbanása, hanem az egyesület gyökerének minél egészségesebb szétágaztatása a város talaiban. Ez annál is inkább szükséges vált, mert a labdarúgó szakosztályon kívül a NAC-nak sok más szakosztálya is van. Miért ne lehetne szert egy másik szakosztály is olyan országos, sőt nemzetközi hírnévre, mint a labdarúgó tízenegy? Csak rajtunk áll. Az egyesület nemzetnevelő szerepének hatása pedig természetesen következetességgel fog kibontakozni a szélesebb társadalmi megalapozással.

Várjuk tehát az új tagokat. Várjuk, hogy minden régi tag hozzon 2-3 új tagot magával. Ez biztosítja a NAC jövőjét és fejlődését. (P. I.)

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.

Kéziratokat nem adunk vissza.

OKTÓBERI IMAHADJÁRAT A BÉKEÉRT. Rómából jelentik: (Stefani.) Az *Ossevatore Romano* közli, hogy a pápa október hónapjának küszöbén felhívja a püspököket, hogy külön imádságot rendeljenek el, melyben a papok és hívek a Szent Rózsafüzér Királynőjének közbenjárását kérik, rövidítse meg ennek a szerencsétlen viszálynak napjait, amely már annyi ideje szomorítja az egyházat és az emberiséget.

MEGKEZDÖDÖTT AZ ORSZÁGOS KATOLIKUS NAGYGYÜLÉS. A Magyar Kurir jelenti: Ma kezdődött meg Budapesten az Országos Katolikus Nagygyűlés. Reggel 8 óraok az Egyetemi templomban *Serédi Jusztinián* bíboros hercegprímás ünnepélyes veni sanetet és szent misét tartott. Evangélium után *Lőrőc Apor* Vilmos győri püspök mondott szentbeszédet. Rámutatott arra, hogy ez a nagygyűlés a családmentésről és ezzel kapcsolatban a nemzetmentésről fog tárgyalni. Irányt akar mutatni a nagygyűlés, hogy miként lehet megérősíteni a családot és a család által Szent István országát.

Hitler táviratilag üdvözölte Franco tábornokot. Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Führer megleghangú táviratban üdvözölte Franco tábornokot, névnapja alkalmából.

BONCZOS MIKLÓS KÖSZÖNŐ LEVELE A POLGÁRMESTERHEZ. Nagyvárad. Saját tud. *Bonczos Miklós* igazságszolgálati államtitkár levelet intézett a polgármesterhez, amelyben hálással megköszöni az értesítést a város kisgyűlésének arról a határozatról, amely a most felépült *Onca*-telepet róla nevezte el. A kisgyűlésnek ezt a határozatát, — írta levélben Bonczos államtitkár, — kitüntetésekért és ez bensőséges örömmel tölt el, mert meggyőződésem, hogy a határozatban megnyilvánuló elismerés nem igénytelen személyeknek, hanem a nép- és családvédelem nemzeti szempontból nagyjelentőségű gondolatának szól, amely gondolatot szerény munkámmal mindenkor igyekeztem szolgálni.

Laval fogadta a japán nagykövetet. Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Laval kormányfő csütörtökön fogadta a japán nagykövetet, a portugál kövvet és De Brinon államtitkárát.

ENGESZTELŐ SZENTMISE HUZELLA IRÉN LELKI ÜDVÉERT. *Huzella Irén* lelki üdvéért az engesztelő gyászmisét szerdán mutatták be Szováta-fürdőn. A misén, amelyet *Török Mihály* plébános mondott, sokan jelentek meg a még Szováta-fürdőn tartózkodók közt.

Amerikában csalogatják a hadsereget a katonákat. Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti. New Yorki jelentés szerint avégből, hogy minél több külföldit megnyerjenek az amerikai hadseregben való katonai szolgálatra, a kongresszusnak törvényjavaslatot nyújtottak be, amelynek értelmében minden külföldi, akár törvényes, akár törvénytelen módon vándorolt be az Egyesült Államokban, megkapja az amerikai állampolgárságot, ha szolgálatra jelentkezik.

A katolikus hölgyek országos sajtó egyesületének felhívása. A fronton harcoló és kórházakban fekvő katonáink még mindig nincsenek ellátva kellő számban katolikus szellemű és tiszta erkölcsű, de egyben hazafias, szórakoztató olvasmányokkal. Az Actio Catholica Sajtószaksztyája a Katolikus Hölgyek Országos Sajtóegyesületét kéri fel a mozgalom megszervezésére és lebonyolítására. Az Egyesület tehát most a sürgős kérelemmel fordul a keresztény társadalomhoz, hogy szíveskedjék jó erkölcsös könyveket, olvasmányokat, folyóiratokat, lapokat — (akár régebbi évfolyamokat is) — de szentképeket, olvasókat, érmeket, írnokönyveket, esetleg pénzdományokat is — az egyesülethez (Budapest, VIII. Horánszky-u. 20) mielőbb eljuttatni. A beküldött anyagok a harctérre és a kórházakba való eljuttatásáról az egyesület gondoskodik.

ZSIDÓK SZIVÁROGTAK ÁT FRANCIAORSZÁGBÓL SVÁJCBA. Bernből jelentik: (Bud. Tud.) Lausannei értesülés szerint igen sok zsidó szivárgott át Franciaországból Svájcba.

Férfiruhákat használtak. **MOLNÁR** használtruha üzletében legjobban árón vehet, eladhat.

Roosevelt kéthetes szemleuton volt. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Brit hírszolgálat közlése szerint Roosevelt az Egyesült Államokban tett 14 napos szemleutjára visszavert a Fehér Háza.

TORNÁSZ HIREK. A „Kolping” tornaosztály vezetője *Dienes Sándor* felhívja mindazokat, akik részt kívánják venni az új hölgy- vagy férficeportban, hogy az első tornaórájukat hétfőn este fél 7, illetve fél 8 óraok tornász felszerelésükkel együtt megjelenni szíveskedjenek. Ujabb beiratkozások a torna órák előtt és után lesznek a Hitler Adolf-utca 18. szám alatti teremben.

5 12% kamat mellett 5 év alatt félévenként törlesztendő kölcsönt tud folyósítani a Népszövetségi Hitelintézet R. T. Nagyvárad Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ezen kedvezményes kölcsönt iparosok, kiskereskedők, kisebb háztulajdonosok és mezőgazdák kaphatják betáblázásra vagy váltóra. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az intézet.

Fellépések a zománcédeyekkel történő cserekereskedés ellen. A Magyar Tudósító jelenti: Különösen vidéken divik az a szokás, hogy házalók, legtöbbször cigányok, zománcédeyekkel faluról-falura, házról-házra járnak és az edényeket rongyért, tollért, használt ruháért, vagy más természetbeni ellenszolgáltatásért adják cserébe. Ez a cserekereskedelem a régebbi időben is minden jogalap nélkül történt, de különösen kifogásolható a mai viszonyok között, amikor a legális kereskedelem áruellátása rendkívül hiányos és az üzletekben az árakat szigorúan ellenőrzik. A házalók rendszerint túlságosan jól járnak az ilyen csereüzletekkel. A vaskereskedők most lépéseket tettek illetékes helyen ennek megszüntetésére.

Korona Filmszínházban

Pénteken utoljára: **A CIGÁNY Viharkapitány**
 Szombattól

Braziliában megcsappantak az üzemanyagkészletek. Buenos Airesből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Braziliában az üzemanyagkészletek annyira megcsappantak, hogy a kereskedelmi miniszterium kénytelen volt a Standard Oil vállalatotól 500 tonna benzint kérni, hogy Rio de Janeiroban a forgalom egy részét fenntarthatassák.

SANGHAIBAN VÖRÖS KARSZALAGOT VISELNEK A JAPÁNELLENESEN ÁLLAMOK POLGÁRAI. Sanghaiból jelentik: (NTI) A sanghai rendőrség parancsában elrendelte, hogy a még Sanghaiban tartózkodó mintegy hétezer főnyi ellenséges állampolgár vörös szalagot kössön karjára, hogy meg lehessen különböztetni a város utcáin, melyik külföldi tartozik Japán barátai és ellenségei közé.

NAGYVÁRADRÓL TÖZSÉR MEGYÉ A NEMET-MAGYAR BIRKOZÓ VIADALRA. (MTI) A november 14-én és 15-én Mannheimben sorra kerülő német-magyar birkozó viadalra dr. Papp László szövetségi kapitány keretet állított össze. Légsúlyban a nagyváradú Tözsér lett a keret egyik tagja.

Alkalmi postabélyegek a hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékére. A MTI jelenti: A posta a hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékére október 15-én 20 fillér címletű alkalmi postabélyeget bocsát ki. Október 1-től 12-ig a lakherendezési vásáron külön postahivatalt állít fel a posta.

Értekezlet tartanak a cipésziparosok

Felhívjuk a cipésziparosok figyelmét arra, hogy október 4-én, azaz vasárnap délelőtt 11 óraok az Ipartestület nagytermében rendkívüli szakmai értekezletet tartunk. Napirend: az iparbecserélés ügye, a mezőgazdasági munkásbancsok letermelése, végül különböző hóranyag kerül szétosztásra, egyéb jelentések. Tekintettel az ügy fontosságára kérjük tagjaink pontos megjelenését.

A Vezetőség.

Felhívás az üzemekben dolgozó 14-19 éves magyar leányokhoz

A Leány Levente Vezetők nagyon kéri az üzemekben dolgozó 14-19 éves lányokat, hogy a Nemzeti Munkaközpont helyiségében minden szombat este fél 6-7 óráig az oktatató órákra minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni.

A Leány Levente Csoport Vezetőnöki.

RÁDIÓ

SZOMBAT, OKTÓBER 3.
 Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Régielőzés.
- 10.15 A Honvéd Jétközpontsztyár Lovasvadász egyesületének zenekara.
- 11.20 Schumann-dalok.
- 11.40 A Közlektársügyi Miniszterium előadása.
- 12.10 Sovinszky László szalonzenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Művészlemez.
- 15.20 Csorba Dezső cigányzenekara.
- 15.50 A magyar piaristák 300. éve. — Révay József dr. előadása.
- 17.00 Unnepi est Boris bolgár király születésnapján.
- 17.50 Honvédeink nótát kérnek.
- 19.05 Beszkiart zenekar.
- 20.00 Hangképek innen-onnan.
- 20.20 Szörényi Éva csevegése.
- 20.30 Táncszimfóniák.
- 22.25 Az olasz rádió műsorából.
- 22.50 Rádiózenekar.
- 24.00 Hírek

Budapest II.

- 17.50 Szórakoztató zene.
- 18.30 Hoffmann József dr. előadása.
- 19.00 Bráhmás, f-moll zongoratózsa.
- 19.50 Gulyás Pál megemlékezése Olti Gáborról.
- 20.20 Cornelius: A bagdadi hercegy.
- 20.30 Ahogy Te akard. Vigjáték.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

SPORT

Vécsey az új váradi polgár

Biztató formában zajlott le a NAC Ujvidék elleni kétkapus készülődése

Nagyvárad. Csütörtökön délután kétkapus edzéssel készült a NAC Ujvidék elleni mérkőzésére.

Az Erzsébet-ligeti pályán valamennyi játékos megjelent, még Bodola is, aki pedig a tegnapi válogatott edzésen könnyebb sérülést szenvedett. Igaz, hogy Dudus felmentést kapott s így nem is vetkőzött le, Tóth Matyi és Perényi azonban, ha egy féldőre is, de csatasorba állt.

A gyakorlást gyorsaságot fokozó gimnasztika vezette be, majd az átátpótlás csapatával szemben állt fel játékra a gárda.

Az álmosan induló játék fokozatosan javult s a nagyok elég biztató formát árulva el, szép gólaránnyal győztek.

Perényi meg is jegyezte: Különböment a játék, mint tegnap a válogatottnak.

Vécsey megtoidotta: *A leghelyesebb az volna, ha minden esetben, mint szokás volt ez a kanadai koronázóknál, a legjobb formában lévő csapat — itt hunyorított egyet — képviselné a nemzeti színeket.*

Nem vágok fel — füzte mindjárt tovább — hiszen a Csepel ellen nem is játszottam, de a vasárnapi NAC ügy elintézte volna szerintem a svájciakat, de azt hiszem még a németeket is, hogy jobban nem kellett volna.

Az ötlet nem olyan rossz, ha egy kicsit túl merész is — jegyezték meg többen a vezetők közül.

Mintha csak itt nőtem volna fel

Hazafelé a zöldfehérek kapusával jöttünk:

Nagyon megszerettem ezt a várost s új klubom szinte máról-holnapra úgy a szívemhez nőtt, hogy el sem tudom képzelni azt, hogy csak egy hónapja vagyok játékos és rajongója. Ugy érzem, mintha mindig itt éltem volna s apró butyok korom óta köztük nőtem volna fel — mondotta Vécsey.

A csapatról így beszélt:

A NAC jelenlegi formájában vita nélkül az elsők között van. Sőt, ha azt nézzük, amit valószerűnek tartunk, hogy még javul is — nem lehet komoly ellenfele az NB-ben.

Ez annyit jelent, hogy érzése szerint a NAC nyeri a bajnokságot? — kérdeztük.

Elkiabálni ezt nem szabad, sőt nyíltan hangoztatni sem illdomos. — mosolyodik el — mert könnyen félre-magyarázzák.

S ha nem volna történetesen a váradiak kapusa, mint vélekedne?

Csepel után azt mondanám, hogy pontokkal nyeri Bodolák a bajnokságot.

És Ujvidék, Szombathely és Ferencváros előtt — kedélyeskedünk Vécseyvel.

Azt — vág rá egyből — hogy a csatársorban ezekre a mérkőzésekre tartogatott vagy 15 gól 15 pontra kötérről a váradi korát.

Azután áttérünk a hétköznapi dolgokra. Megélhetési viszonyokra, most készülő büszkeségére — műszerész és hegesztő műhelyére.

Ez az, ami egycsapásra benszül-

lötté tett. A nem titkolt jóakarát és szeretet — amivel talán csak itt, a Körös-partján lehet találkozni — beszélő a kiváló kapus. — Közvetlen, barátságos emberek, akik megbecsülik egymást s ezzel megbecsülik magukat is.

— Ami pedig a műhelyem illeti — csakhamar elkészül s akkor vissza-

vonhatatlanul váradi polgár leszek.

Mindenről beszél Vécsey, csak egyről hallgat — a sérüléséről. Bucsuzóul érdeklődünk tőle:

— Hála Isten teljesen jól érzem magam s vasárnap már védeni is fogok.

— Beszélhetnek Szolnokon, amit akarnak — a szakmához én is értek valamit, tudom, hogy az egész mérkőzés beállítása az volt, hogy engem hi degre tegyenek. Ezt jól tudtam. Ezért ragadtattam el magamat elkecserelemben szinte az örültségig.

— Ha ma visszaemlékezem szinte megijedek az egésztől.

— Sajnálom, hogy pontot vesztettünk — de majd behozzuk a végéig s ebben az elsők között akarok lenni.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszériu alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

SZINHAZ

ELLÁK

Evadnyítás a Szigligeti Színházban

A Szigligeti Színház csütörtök este újra megnyitotta kapuit. Azt hittük, hogy a több hónapi szünet után bizonyos kultur-szomjúsággal fogja rávetni magát a színházra a nagyváradi közönség s a megnyitó előadást tömeges érdeklődéssel és a megjelenés külsőségeivel is ünneppé avatja. Díszes felvonulást vártunk, a társadalom minden rétegének lelkes részvételét, különösen azok megjelenését, akik a magyar élet elsőrendű kedvezményezettjei, a jól fizetett magasabbrangu közhivatalnokokat, a gazdasági átállítást nagyjövedelmű bajnokait, a sokat kifogásolt, de ma nem mellőzhető egykezes rendszer vezető képviselőit, az igazgatókat, a jogosítványosokat, a bizományosokat, a kijelölteket, — de ezeket csak egészen élyező számban láttuk a nézőtér páholyaiban és széksoraiban, amelyek nagyrésze üresen tátongott a megnyitó előadáson. Lehangelő kép volt. Néhány tiszteletreméltó hölgy és úr a nem mindennapi kultüresemény jelentőségének kihangsúlyozása céljából díszmagyarba öltözve jelent meg, azt hívdn, hogy ezzel általános, ünnepi megmozdulásba illeszkedik bele, de ezeknek feszélyezve kellett érezniök magukat a gyér érdeklődés s a cinikus hétköznapiasság hangulatában.

Pedig a színház, igen stílusosan, komoly történelmi drámával kedveskedett ez alkalommal, amelyben bemutatkozott a társulat legjobb prózai erői, a kolozsvári Nemzeti Színház nagy művésznőjének, Poór Lilinek vendégfellépével. Harsányi Kálmán mélyértelmű, megrázó tragédiája, az Ellák került színre, amelyben e műfajnak egyenes folytatását látják. Bánk bán vonalán. Hun tragédia, világosan kiérezhető tanulságokkal a magyar történelemszemléletre, a magyar jövő kialakítására is. Attila a birodalmi gondolatot képviseli, nagy hatalmi törekvésekkel s az ezek eszközeiül bevont idegen erők között a szétporlás veszélye fenyegeti a birodalomfenntartó hun nemzetet. A hun király fia, Ellák viszont faji eszme harsós, aki aggodalommal nézi a birodalomért vérző népe jövőjét a leigázott, de feltörekvő idegen elemek érvényesülésének egyre fenyegetőbb jelenségeiközött. Szembe helyezkedik az Isten ostarával s állásfoglalásában szerelmi mozzanatok s anyjának, a hitvesi érzésében sértett Réka királynének ösztökélései is erősítik. E küzdelem, amelybe a szerző nem mindenütt állítja be történelmi hű felfogással Attila hatalmas alakját, képezi a tragédia cselekményének gerin-

cét. A hun király és fia közt nyílt párvialdal robban ki, amelyben Attila, nászéjszakáján, Altaroth burgundi király leányának, Ellák elrabolt menyasszonyának töre alatt vérzik el. De Ellák nem valószínű, hogy eszméit, mert kezéhez apagyilkosság bosszúért kiáltó foltja tapad s az széteső birodalomban testvérharcnak esik áldozatul.

Az előadás néhány bántó rendezési és kellékesi hibától eltekintve, magas színvonalu volt. A darab középpontjában Attila lenyűgöző erejű, félelmetes alakja áll, akit Daniss Győző megrázó drámaisággal ábrázolt. Már ahogy heves, terpeszes járással megjelent a színpadon és uralkodói fönséggel megállt trónja előtt, nagyszerűen érzékeltette a mindent eltipró hatalmat, az egyéniség megközelíthetetlen felsőbbségét és a mindenre eltökélt szörnyű indulatot, ami Isten ostarát a történelmi feljegyzéseknek és romantikus elképzeléseinknek megfelelően is a leghatározottabban jellemzi. Hatalmas termete, tömören értes hangja tekintetében zordon ereje, mozdulatainak sulya s színészi egyéniségének nagy belső feszültségeket kúsgázó képessége különösen alkalmas teszi Daniss Győzőt e rendkívüli alak megszemélyesítésére s játékában mindvégig a kiváló színész rátermetségével és technikai eszközeivel ragadta magával a közönséget.

Poór Lili Réka királynéja a nagy művésznő nevéhez és számtalan emlékezetes teljesítményéhez méltó, meggyőző erejű alakítás volt. Hildegrud szerepében Hotty Éva komoly drámai értéket mutatott. Sármaššy Ellák-ja kissé nehezen mérkőzött az attila-alakítás roppant belső sulyával s az utolsó felvonásban a hun király eltűnte után nem bírta tartani azt a mozgalmasságot, amely a darabot a nagy világverő tragédiájának beteljesüléséig kitölti. Még Szabó Ernő Onegesiusa volt szembe-tűnő alakítás s a hun életet és jellegét megkapóan megjelenítő hun vezérek közül Margittay Alajos játéka aratott sikert.

A szép drámai bemutató után bizalommal nézhet a nagyváradi közönség a Szigligeti Színház prózai játékrendjére. (j. b.)

Színházi iroda közleményei:

— Pénteken este háromnegyed 7 órakor Luxemburg grófia Lehár Ferenc gyönyörű muzsikájú nagyoperettje kerül bemutatásra, Márffy Vera, Gonda Klári, Benkő Béla, Szabó Ernő, Pákoz-

dy Ferenc bemutatkozó fellépésével. Danoss Győző rendezésében. Teljesen új díszleteket Útö Endre tervezte és festette. Luxemburg grófia pénteken este premier bérletben, szombaton este A bérletben, vasárnap délután 3 órakor és este háromnegyed 7 órakor bérlet, szünetben kerül színre.

— Szombaton délután 3 órai kezdettel, filléres helyárrakkal Vedd le a ka-lapod a honvéd előtt című dalos, nótás honvéd parádé kerül színre. Rengeteg humor és vídamság. Két és fél óras kacagás. Jegyek: 30 fillértől 170 fillé- rig. Főszereplők: Márffy Vera, Gonda Klári, Szabó Ernő, Benkő Béla, Tanay Emil és Pákozdy Ferenc.

ETI MŰSOR:

Pénteken este: Luxemburg grófia Premier bérlet 1.

Szombat délután: Vedd le a kalapod a honvéd előtt, (Filléres helyár)

Szombaton este: Luxemburg grófia (A. bérlet 1.)

Vasárnap délután 3 órakor és este háromnegyed 7 órakor: Luxemburg grófia. (Bérlés-szünet.)

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Megvételre keresünk redőnyös irat-szekrényt, Nagyvárad, Takarék-pénztár, 164

Keresek megvételre 16-os vadász-fegyvert. Cím a kiadóban. 153

Eladó regénytár, Dr. Baditz Miskolc, 159

Eladó clesón nagyon szép világos drapp mongol róka (nemes szőrme), alig használt állapotban. Cím a kiadóban. 141

Hirdessen a Magyar Lapokban

Gróf Tisza István utj (volt Aradi ut) ujságarus-töbödé eladó, érdeklődni a kiadóhivatalban

Külön-éle

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok peteit falból, padozat alól, bútorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat, Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 14-21. 664

Állás: keres

Öskeresztény fiatalember félnapos állást keres 2 évi irodai gyakorlattal, gépír, jól számol. Címet kiadóba. 160

Állás: nyec

Tanulólanynok, növendékek iparműve, szethez fizetéssel felvétetnek. Szabad-ság-u. 10. ajtó 9. 161

Elveszett

Elveszett fenér pihe gyermekkabát. Megtaláló hozza Gorove István-utca 7. alá, jutalmat kap. 163

Elveszett pénztárca 203 pengővel. — Megtaláló adja le a kiadóba. 162

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Főszerkesztő: Dr. Paál Árpád Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.